

16 juni 2016

Kulturdepartementet

Yttrande över betänkandet EU på hemmaplan

Läraryrket har fått möjlighet att yttra sig till Kulturdepartementet angående SOU 2016:10 med rubrik enligt ovan.

Sammanfattning

Utredningen föreslår åtgärder på tre övergripande områden: åtgärder för att höja kunskapen, åtgärder för att öka möjligheterna till insyn och delaktighet samt åtgärder för att förbättra informationstillgången vilket Läraryrket ser positivt på i det stora hela.

Läraryrketets synpunkter

Läraryrket tillstyrker utredningens förslag om att regeringen bör tidigarelägga och stärka sin dialog med intresseorganisationer och andra aktörer under det förberedande arbete som sker parallellt med kommissionens utveckling av lagstiftningsförslag och inför förhandlingsarbetet i unionen.

Utredningen anger att det finns tre faktorer som har särskilt stor betydelse när det gäller att påverka kunskapsnivån hos medborgarna; utbildningssystemet, medias informationsförmedling och den politiska debatten. Läraryrket anser att om man vill nå den vuxna befolkningen är det en fördel att också använda sig av Sveriges unika utbildningsinsatser för vuxna såsom komvux, yrkeshögskola och folkskolor. Det är också förvånande att utredningen inte har några tankar om hur arbetsmarknadens parter kan involveras i arbetet med att skapa större engagemang för EU.

Den del av utredningen som handlar om lärarutbildningarna har vissa brister, vilket får konsekvenser för förslagen. För det första blir det bristfälligt att endast rikta sig mot samhällskunskapsämnet inom ämneslärarprogrammet eftersom EU berör skolan brett och även skolformer för yngre barn. För det andra uppfattar utredningen det som att EU-kunskap i huvudsak undervisas inom ramen för särskilda kurser. Eftersom EU-frågor oftast är integrerade med det svenska politiska systemet är det snarast en fördel att även moment om EU är integrerade i övriga kurser. Det skulle inte vara en önskvärd utveckling med separata EU-kurser inom lärarutbildningarna.

Däremot kommenteras inte att lärarstudenter i alldeles för liten utsträckning deltar i EUs olika utbytesprogram. Läraryrket vill betona vikten av att lärarutbildningarna blir internationaliserade i större utsträckning och anser att man i första hand ska undanröja strukturella hinder för lärarstudenters deltagande i utbytesprogram, samt uppmana lärosätena att intensifiera arbetet med att få fler utresande lärarstudenter.

Läraryrket tillstyrker förstärkningen av lärarfortbildning inom ramen för EU-skolambassadörsprogrammet och ser positivt på att bredda satsningen mot lärare på

16 juni 2016

yrkesprogram i gymnasieskolan samt mot skolläda. Man bör även överväga om även lärare inom andra skolformer ska kunna omfattas.

Läraryrket avstyrker förslaget om att stärka EU-nivån i undervisningen genom ytterligare förtydliganden i kurs- och ämnesplanerna, eftersom kunskap om EU redan ingår i det centrala innehållet i aktuella kurs- och ämnesplaner i samhällskunskap.

Slutligen är Läraryrket tveksamt till skolsatsningar som är mer jippobetonade, såsom digitala test med tävlingsmoment samt arrangerande av skolval i samband med EU-parlamentsvalet. Risker är att sådana arrangemang inkräktar på elevernas undervisningstid och spär på lärarnas arbetsbelastning, vilket måste tas beaktande även om syftet är gott. I så stor utsträckning som möjligt bör därför deltagande i sådana inslag vara upp till professionen.

Läraryrket

Johanna Jaara Åstrand
Ordförande

Per Båvner
Utredare